

Věc: Oponentní posudek na diplomovou práci **Jakuba Kuchaře** v ateliéru **Štěpána Valoucha**, na FA ČVUT v Praze, téma „**Fragmentovaná galerie v části Mariánských hradeb v Praze**“

Úvodem musím dát Jakobovi za pravdu, totiž že v mapě Prahy i jejího samotného centra objevil místo takřka hluché a mnohými generacemi opomíjené. Těch samozřejmě není málo, ale toto stojí za zvláštní pozornost nejen díky svému umístění v rámci organismu města, ale i vzhledem k přítomnosti opomíjeného historického reliktu v podobě hradeb. Sám jsem tudy projížděl po spoustu let svých studií z obou stran a nenacházel důvod vystoupit z autobusu či tramvaje s výjimkou občasných vernisáží Galerie Jelení, kam mě vtáhli spolužáci z Akademie. Svým způsobem nechtěné periferní pojetí prostoru s postupným nekoncepčním dolepováním všemožných přístavků, garáží a rádoby dočasných kúlén, ale i pragmatických vyústění dopravních staveb, ulitých ploch pro veřejný park sešňorovaný bezpočtem cest a celková opuštěnost musí jistojistě zjitřelou duši architektonického diplomanta dráždit a jeho mozek rozkomíhat do neuvěřitelných obrátek.

Proto se s naprostou jistotou chopil očistění takto ojedinělého obranného zjevení, obnažuje jej na jeho vlastní podstatu a nechává vyniknout v původní kráse, to vše s pochopením pro solitér budovy Ministerstva kultury. Jako mírný akademismus chápu zapuštění ulice U Brusnice pod zem, i když rozumím snaze o prolínání jednotlivých nově vytvářených parkových úprav bez jakéhokoliv přerušování. Sám vnímám ulici v urbanismu města jako příležitost, jak vtáhnout její uživatele do běžných jevů, tunely a podjezdy nemám v lásce ani jako řidič a už vůbec ne jako chodec. Doceňuji však idealistickou snahu o zachování kontinuity zeleného pásu podél hradeb, procházení po jejich obvodu i propojení Lumbeho vily s jeho Horní zahradou, i když s vědomím, že půjde o další vyústění (a s tím i elegantnější zaústění) nového tunelu na povrch, vůči nimž se diplomant v teoretické části práce jemně vzpouzí a ohrazuje. Jakoby tak odsouval jistou část problému za hranice svého řešeného území.

Nakolik je galerijní náplň tří za sebou následujících obranných těles životaschopná sám nejsem schopný posoudit. Doceňuji, že je pokaždé nalezen jiný způsob vystavování děl, jedna jsou zjednodušeně pod střechou, další na dešti a ta nová, vznikající v rámci ateliérů, jsou prezentována formou dočasných výstav. Dokážu si představit smysluplný den strávený návštěvou všech těchto na sebe navlečených korálků, i když s mírnou obavou z toho největšího. Baví mě přemýšlivá práce se zemní hmotou bastionů, chápání jejich objemnosti a decentní doplňování jednoduchými geometrickými zásahy. Ty jakoby svou formou vycházely z atributů světců, po nichž jsou bašty pojmenovány, u kříže sv. Václava není pochyb, číše sv. Benedikta měla jistě také kruhový půdorys jako dolík v jeho baště, u zálivu v bastionu Panny Marie neradno pouštět uzdu fantazii, ale snad by mohlo jít o přetransformovaný půlměsíc. Jakub však s těmito spojitostmi a symbolikou nepracuje, což mu nemůžeme mít za zlé a možná jde pouze o mojí chorobnou posedlost hledat za formou i další skryté významy. Rád bych se teď odpíchl k faktu, který mě na posuzovaném projektu nejvíce dráždí, ale nedaří se mi to zcela. Tedy, plný bastion vnímám jako mohutnou geometrickou součást opevnění, zasypanou obrovským množstvím zeminy a svůj tvar držící díky mohutným opěrným zdem. Nějakým způsobem a snad i prvotním úmyslem účelný land art 18. století. Proto více rozumím zásahům pojmenovaným Záliv a Důlek, které s touto hmotou pracují nenásilně a jaksi prapůvodně, jakoby tam byly odjakživa. Lapidárním uspořádáním dispozic, prací se schodišti, rampami i průrazy v hradbách, vtahováním návštěvníků z ulice do svého epicentra řeší vše potřebné, podkovovitá i kruhová forma přirozeně čelí hmotnosti zeminy jako obří klenba. Osobní problém mám s křížem, který je částečně zapuštěn do terénu a z velké části zeje nad ním. Zcela samozřejmě tvarování předchozích zásahů (v situaci tentokrát čteno zleva) se mění v neofunkcionalistický formalismus, v nepoměrně přifouknutý objem dotvářející pro mě ne úplně jasnou osu mezi

Hradem a Dejvicemi. Jakoby byl tento „najednou dům“ demonstrací ovládnutí složitých prostorových a dispozičních vazeb, jakýmsi důkazem, že absolvent je schopen odpovědět i na výzvu větších rozměrů. I kdyby to tak bylo, postrádám zde promyšlenější práci s denním osvětlením, obslužnost všech výstavních pater nákladním výtahem, celkově mě příliš nevábí představa hodin strávených u exponátů v podzemí (ačkoliv by šlo o undergroundovou skupinu Šmidrů, to musím docenit). Se sklopenýma ušima musím přiznat, že jsem prostorové řešení této galerijní části nepochopil úplně, ať už je to díky volbě stanoviště pozorovatele axonometrie, nebo pro mě místy neuchopitelných půdorysů s propsáním kazetových stropů. Jak sám sebe znám, v tomto domě bych se brzy ztratil a z lopotné snahy vyškrábat se z temných podzemních zákoutí k vyhlídkové restauraci by mě zřejmě vyvedla až nervózní šatnářka. Ale to je spíš můj osobní problém.

Ze srdce bych si přál, aby Jakub nepřijímal mé výhrady se záští, ale použil je jako opěrné pilíře při obhajobě své diplomní práce. Závěrem bych mu školometsky doporučil, aby své texty vždy pečlivě pročítal- či nechal pročíst jinou osobou, odhalil tak chyby ve shodě podnětu s přísudkem a další záludnosti českého pravopisu, neboť i psané slovo bude nedílnou součástí jeho budoucí práce architekta. Jeho bezpochyby pilné a takřka heroické úsilí doporučuji ocenit akademickým titulem a hodnotím písmenem **C**.

MgA. Viktor Vlach
e: viktorvlach@viktorvlach.cz
m: 732 498 861